

Mircea MORARIU

Constanța

Cadoul meritat

Coproducțiile – iar termenul acesta are în teatru un semantism cât se poate de larg – tind să devină, dacă nu au devenit deja, la ordinea zilei. Se realizează parteneriate între teatre diferite, care își unesc sârăciile spre a face posibilă nașterea vreunui spectacol mai costisitor, se fac schimburi de actori, uneori justificate, alteori nu (că programarea devine apoi un infern e altă poveste), se invită regizori ori scenografi din țară sau străinătate. În condițiile în care la capitolul „informație teatrală” nu stăm încă chiar foarte bine, iar regizorii români care domină piața ne prezintă destul de des lucruri ce erau la modă prin anii '80 ori '90 drept „trufandale”, a aduce un regizor de peste hotare spre a vedea și învăța cum face el teatru de calitate (căci mereu e loc de învățătură) nu e nicidecum un lucru rău. Cu condiția ca invitatul să fie școlit, stăpân pe profesie și nu să vină la noi din lipsă de altceva, ori pur și simplu „spre a-și face mâna”.

Din *curriculum vitae* al regizorului american Paul Bargetto, care a mai montat la Compania „Ovidius” a Teatrului Național din Constanța *Îmblânzirea scorpiei*, aflăm că a fost studentul lui Andrei Șerban (iar din cartea lui Andrei Șerban, *O biografie*, aflăm cum devii student la regie și cam cât costă satisfacerea unei astfel de pasiuni peste Ocean), că a montat texte din spații dramaturgice diferite, de la Shakespeare la contemporani, că spectacolele lui au luat premii la diverse concursuri, că e director artistic al *East River Commedia* și, de asemenea, „director artistic, prim-regizor și președinte al Consiliului unei companii teatrale internaționale non-profit” (sic!). Că literatura dramatică a lui Slawomir Mrožek e dintre preferatele sale și că cele două texte, *Serenada* și *Vulpea filosof*, traduse probabil din limba engleză de Ioana Ieronim, care stau la baza spectacolului *coupé* de acum, au mai fost înscenate de regizor în februarie 2005 la *Collective Unconscious* din New York și că montarea de atunci a obținut în același an Premiul pentru cel mai bun spectacol și Premiul pentru cel mai bun regizor. Dacă aduni laolaltă toate aceste informații, mai să crezi că Teatrul Național din Constanța a dat lovitura obținând colaborarea lui Paul Bargetto. Că dacă nu a avut șansa Naționalelor din Cluj sau din Sibiu de a colabora cu Andrei Șerban, a avut-o pe aceea de a lucra cu un strălucit discipol al acestuia.

Montarea celor două piese cu tentă fabulistică a lui Mrožek dovedește mai degrabă silință decât forță artistică. Așa că lovitura nu e chiar atât de mare. Nu este eronată ca punct de vedere, fiindcă nici nu debordează la acest capitol, nu entuziasmează dar nici nu revoltă, nu cucerește, dar nici nu plictisește, ci, mai degrabă, binedispune. Ceea ce nu e deloc rău. Are mai curând aerul unui spectacol studentesc făcut cu resurse financiare limitate, fără „scriitură regizorală” adâncă, dar și fără afronturi aduse bunului simț artistic. Carevasăzică, trece rampa.

Ieșind de la spectacol, am „interceptat” câteva crâmpie dintr-un interviu pe care interpretul rolului principal, George Călin, îl acorda unei gazetărite locale. Actorul spunea că spectacolul ar fi un cadou pe care directorul de scenă american îl face Teatrului Național din Constanța. Nu am de gând să îl contrazic aici pe interviuat. Voi spune doar că, după părerea mea, e înainte de toate un cadou *meritat* pe care deopotrivă regizorul și Teatrul i-l fac lui George Călin, dându-i posibilitatea unei veritabil recital. Zic *meritat*, fiindcă actorul se mișcă bine, are o mimică adecvată, rostește

limpede, clar și inteligent textul, dispune de o voce plăcută. Calități normale, veți spune. Da, așa este, numai că ele au devenit din ce în ce mai rare la tinerele generații de slujitori ai Thaliei, iar atunci când pot fi observate se cuvin salutate. George Călin e convins de ceea ce face, probează implicare, dar nu „trage” la public. Iarăși o bilă albă. Mihai Sorin Vasilescu, Gabriela Iacob, Dana Dumitrescu, Maria Vasilescu, Liviu Manolache și Cristian Osoloș (un tânăr fără îndoială talentat) au rolul unor secundanți merituoși. Costumele Emei Gavrilă sunt viu colorate, ilustrația muzicală aleasă de Liviu Manolache e plăcută auzului, coregrafia imaginată de Stela Cocârlea face legătura dintre cele două secvențe ale spectacolului, iar dacă decorul după o idee de Mimi Lien și-a propus să nu ne atragă în nici un fel atenția, chiar a reușit.

Teatrul Național din Constanța, Compania „Ovidius” – Serenada și Vulpea Filosof de Slawomir Mrozek. Traducerea: Ioana Ieronim. Regia artistică: Paul Bargetto. Decorul după o idee de Mimi Lien. Costumele: Ema Gavrilă. Ilustrația muzicală: Liviu Manolache. Maestru-coregraf: Stela Cocârlea. Data premierei: 9 noiembrie 2006.

Ștefan OPREA

Piatra Neamț

One woman show

Încă un teatru la Piatra Neamț! Obișnuiți cu Teatrul Tineretului, surprinși, apoi, de trupa independentă Buni, înființată și condusă de actorul Corneliu Dan Borcia, luăm acum cunoștință de **Teatrul Tandem**, tot independent – în fapt, un teatru de familie, căci nucleul lui îl constituie soții Gheorghe și Maria Hibovski, el student la Secția Teatologie a Facultății de Teatru din Iași, ea absolventă a aceleiași facultăți. Auzisem de existența acestei trupe și de spectacolele ei prezentate mai ales în turnee, dar de văzut abia în 2006 am văzut-o, când a susținut spectacole la Iași, la Studioul Teatrului Național și la Clubul CFR.

Spectacolul intitulat **Sperietoarea** are la bază un scenariu inspirat din folclor – ziceri, proverbe, ghicitori, texte ale jocurilor de copii, versuri și cântece, toate asamblate într-o structură ideatică urmărind evoluția vieții omului: nașterea, copilăria, dragostea, căsătoria, îmbătrânirea, moartea. Bucuria vieții, tristețea, durerea, împlinirile și neîmplinirile își găsesc expresia cea mai autentică și mai sinceră în jocul actriței Maria Hibovski, care rostește, cântă și dansează, asumându-și stări și sentimente de o mare diversitate dramatică, pe care le comunică spectatorilor cu o acuratețe cuceritoare, reușind să-i implice pe aceștia în jocul ei *de-a viața, de-a dragostea, de-a moartea*. Interactivizați cu abilitate, spectatorii participă dezinvolt, urcă pe scenă, dansează și cântă împreună cu actrița, cuprinși sincer de bucurie sau tristețe, închipuindu-se pentru o clipă în copilărie, la vârstele prin care au trecut sau prin care vor avea de trecut în viitor.

Spectacolul e, în fond, *one woman show*; cel de-al doilea actor, Gheorghe Hibovski, intervine foarte puțin, punctând doar, ici-acolo, evoluția acțiunii. El are însă meritul de a fi, în fapt, autorul spectacolului, căci a alcătuit scenariul, a semnat regia și scenografia: o regie discretă, lăsând actriței libertatea de mișcare și expresie și o scenografie sumară, perfect adecvată, al cărei element esențial este o sugestivă momâie, o sperietoare din care actrița iese la început și în care se întoarce la final